

Міністерство
освіти і науки
України

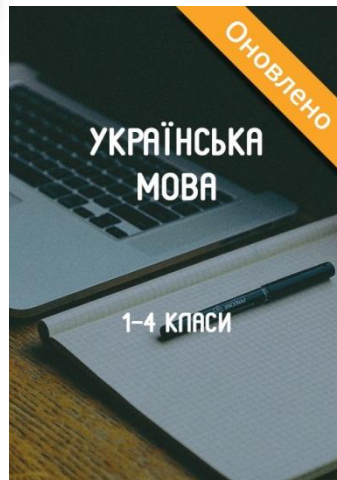
Розвантаження та оновлення програм початкової школи

Здійснено в межах чинного Державного
стандарту

1

Спільний проект МОН та Ed-Era.com

За підтримки Міжнародного фонду «Відродження»

Спільний проект МОН та Ed-Era.com

Завдання проекту:

- видалення з програм зайвої інформації (спрощення)
- усунення дублювання
- більш логічний виклад важливих тем (ядро знань)
- запровадження компетентнісного підходу

Передумови проекту

Скарги вчителів, батьків та дітей на:

- перевантаженість програм початкової школи
- невідповідність навчальних програм віковим особливостям дітей
- застарілість інформації та підходів її викладання

Мета проекту

- **Переглянути у стислі терміни** програми початкової школи
- **Залучити** максимальну кількість активних вчителів-практиків
- **Продемонструвати**, що пропозиції експертів і громадськості будуть враховані
- **Застосувати** онлайн-технології для обробки великих масивів інформації
- **Побудувати довіру** між освітянами та МОН

Реалізація проекту

- Здійснено у стислі терміни (червень-липень 2016)
- за конкурсом онлайн-заяв відібрано **20 модераторів**
- два етапи обговорення -
опрацьовано 8236 коментарів від **4015 учасників**
- більшість коментарів на ЕдЕрі –
слушні **конструктивні пропозиції** саме від вчителів-практиків

Реалізація проекту

- Модератори працювали в онлайн-режимі: відповідали на запитання коментаторів, опрацьовували і узагальнювали надіслані пропозиції та зауваження, проводили роз'яснювальну та аналітичну роботу
- Найактивніше обговорювались навчальні програми з математики, української мови, літературного читання та англійської мови

Реалізація проекту

- Запропоновані зміни були структуровані відповідно до формування ключових та предметних компетентностей
- Окремі зміни були внесені до пояснювальних записок, з метою корегування мети й завдань вивчення навчального предмета, особливостей організації вивчення програмового матеріалу тощо

Реалізація проекту

- На заключному етапі доопрацювання навчальних програм у МОН проведено круглі столи за участі заступника Міністра Павла Хобзея.
- Залучено науковців Національної академії педагогічних наук України, представників громадських організацій, провідних експертів. Це дозволило вдосконалити міжпредметні зв'язки, повніше забезпечити наступність між дошкільною, початковою та базовою

Результати проекту

Змінено 13 програм 1-4

«Українська мова»	«Математика»
«Літературне читання»	«Інформатика»
«Трудове навчання»	«Образотворче мистецтво»
«Мистецтво»	«Музичне мистецтво»
«Я у світі»	«Фізична культура»
«Природознавство»	«Іноземні мови для загальноосвітніх та спец. навчальних закладів»
«Основи здоров'я»	

Ключові зміни

- **знято фіксовану кількість годин** на вивчення кожної теми - тепер учителі визначатимуть їх самостійно, враховуючи рівень підготовки класу, наявність навчально-методичного забезпечення та регіональні особливості
- **знято дублювання змісту** у навчальних предметах «Основи здоров'я», «Я у світі», «Природознавство»
- Здійснено перерозподіл тем між класами, щоб привести процес навчання **у відповідність до вікових можливостей** молодших школярів та принципу здоров'язбереження
- **уніфіковано термінологію програм**, якою мають послуговуватися вчителі та автори підручників, її наближено до вікових особливостей молодших школярів

Імплементация результатів

- Затвердження колегеєю МОН
- Презентація на серпневих вчительських конференціях
- Запровадження **в школах з 1 вересня 2016 року**
- До оновлених програм будуть підготовлені нові вимоги до оцінювання досягнень учнів та нові методичні рекомендації
- Розміщення додаткових навчальних матеріалів на відкритій інтернет-платформі

Українська мова - що змінено?

- **знято** складні для учнів початкової школи теми: «Умовне позначення слів», «Спосіб умовного позначення речень», «Складання речень за поданою графічною схемою»
- **посилено** практичне ознайомлення з реченням
- **осучаснено** перелік словникових слів (замість комбайнер, фартух, фанера – радісний, милосердний, співчуття тощо);
- **зроблено акцент** на розвитку усного мовлення, а не на побудові речень за схемами
- **уведено** жанр есе у 3-му класі, щоб стимулювати дітей вільно висловлювати свою думку (замість текст роздум, текст

Математика - що змінено?

- **зміщено акценти** із знаннєвих результатів на діяльнісні (враховано пропозиції щодо необхідності реалізації диференційованого підходу до учнів з різними навчальними можливостями)
- у програмах 1-2 класів **знято вимоги** щодо знання напам'ять таблиць додавання та віднімання в межах 10 та 20, таблиць множення та ділення
- **вчителі зможуть самотійно збільшувати** кількість годин на вивчення складних тем, що забезпечить усвідомлене оволодіння відповідною обчислювальною навичкою

Літературне читання - що змінено?

- **З кола читання виключено неактуальних радянських авторів**, додано сучасних (з використанням рекомендаційних списків дитячої літератури від Національної бібліотеки України для дітей та авторитетних електронних ресурсів)
- **Планується видання хрестоматії** для учнів початкових класів для серії «Шкільна бібліотека», до якої увійдуть твори сучасних авторів
- **Скасовано кількісний показник темпу читання**, зроблено акцент на розвитку якісного читання дітей – вчитель має розвивати не лише темп, а й спосіб читання, виразність, правильність, розуміння прочитаного
- **Змінено підходи до аналізу тексту** – оцінювати не героя (позитивний-негативний), а вчинки, стимулювати дитину висловлювати свої емоції від прочитаного, розвивати задоволення від читання, а не вимагати виконання інструкцій

Іноземні мови - що змінено?

- замість письма «слів, словосполучень і речень» – усний курс у 1 класі – **розвиток мовлення**, здатності вести прості діалоги (письмо уводиться лише в 2 семестрі 1 класу, лише букви і прості слова)
- **скорочено обсяги висловлювань** у мовленнєвій компетенції «Говоріння» та обсяги письмових повідомлень у мовленнєвій компетенції «Письмо».
- **додано сучасні теми**, цікаві дітям молодшого віку
- уточнено мовленнєві функції щодо опису емоційного стану.

Природознавство - що змінено?

- дотримання принципу послідовності викладання матеріалу і поступовості у нарощуванні складності
- уточнено термінологію
- зменшено кількість проектів, при цьому розширено їхню тематику, наближено до інтересів дітей

Музичне, образотворче мистецтво та фізкультура - що змінено?

- **зменшено теорію**, декомунізовано зміст (вилучено пісні «Вниз по матушке, по Волге», «Священная война» тощо), додано сучасних авторів, збільшено час на рухову активність і творчість
- **прибрані психологічно шкідливі ігри**, скасована муштра «рівняйсь-струнко», додані сучасні активні ігри на співпрацю і взаємодопомогу, додані здоров'язберезувальні модулі, прибраний контроль нормативів.

Суспільна підтримка проекту

Медіа та соціальні мережі

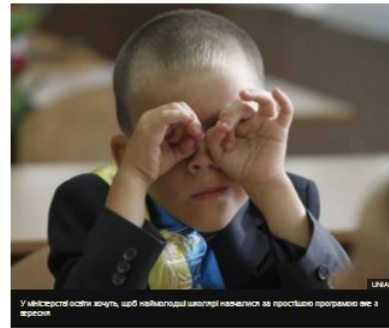

Молодшим школярам хочуть полегшити життя

Олег Григорів
BBC Україна

02 лютого 2016

Гаджетність

У міксері освіти хочуть, щоб наймолодші школярі навчалися за простішою програмою вже з першого класу.

"Відсутність елементів у множині виражають числом нуль. Число нуль позначають цифрою 0", - міністр освіти Лілія Гриневич вчить у ефірі "1+1" читати з підручника математики для першого класу.

План Гриневич і її колеги-урядовці кажуть, що шкільна програма для наймолодших школярів трішки заплутана, складна і перевантажена такими конструктивними формулюваннями, освіжати які може далеко не кожна дитина.

Багато знань, отриманих дітьми за перші роки навчання в школі, їм просто не потрібні. Натомість те, що дітям може стати в нагоді, не вивчається, перекричає міністр.

Українські дитсадки переходять на нові правила

Вона говорить про "драматичну втрату інтересу дітей до навчання".

"Маємо ситуацію, коли дитина у 3-му класі не хоче йти до школи, виглядає в процесі, їй важко, вона не розуміє", - розповідає міністр.

Найпопулярніше

- На юге Таджикистана убили российского военн...
- Голландец десять дней ждал кохану в аеропорту
- В Минске проходят встречи рабочих групп по Донбасу
- Samsung обігнав Apple у продаж в США та Канаді
- Українська демографія: що змінилося за 25 років
- Центр "Миротворець" зареєструвався як СМІ
- Преса: на скільки ще вистаєть Савченко?
- Поліція підозрює в Німеччині катувачку жінок

Іштите людей, места или предметы

Ivanna Kobernik

27 люта в 23:48 · 18

Подписаться

Я трохи притомилася повторно коментувати пост одного, думаю, математика, який в тому числі залишає коментарі в мене в стрічці, що "шеф, все пропало", розвантажили програму з математики початкової школи, через 10 років нікому буде вступати на технічні спеціальності. При цьому в пості цього пана відчувається ностальгія за радянською математичною і технічною освітою. Тому дозволю собі нагадати, що діти в СРСР йшли в школу в Троець, а не в 6, як зараз. При цьому програма першого класу з математики в СРСР передбачала лише дії в межах 20-ти, а не в межах 100, як в розвантажених програмах. А таблицю множення вчили в третьому класі, тобто в 9 років (зараз навіть за спрощеною програмою вчать в 2-му, тобто в 7 років). А того, що є навіть в спрощеній програмі, і близько не було в початковій радянській школі, в країні, яка щороку випускала сотні тисяч інженерів і була єдиним конкурентом США в Оуденіції космічних ракет і передових військових технологій. Тому не спійкайте дурниці: математична грамотність суспільства точно не залежить від того, чи будуть в першому класі діти "позначати буквами (латинськими, до речі) точки на відрізках" і виконувати інші затрепетизовані завдання, що не відповідають їх віковим особливостям. Програма з математики оновлена в частині викладення більш доступною мовою, там подана більш широка а рамка за принципом ножиці: матеріалу багато, а вимоги до оцінювання зменшені. Це робиться для того, щоб збільшити свободу вчителів: з сильними класами він зможе рухатися по більш складним завданням, зі слабшими - в помірнішому темпі. А спеціалізація (математична) має починатися тільки на в початковій школі. І нема ць, якщо 8-ми вати за вертотиків

ГОЛОВНА | ЕКОНОМІКА | СЕРВІС | ФІЗИКА | БІЗНЕС | КОСМОНАВІГАЦІЯ | ЖИТТЯ | СПОРТ | МІСЯ | РАДІОСВ'ЯЗ | ІНТЕРНЕТ

ЖИТТЯ

Сьогодні, 3 березня 2016, 12:43

Головна | Новини | Публіцистика | Колонки | Анонси | Фотовідео | Інтерв'ю | Репортажи | Спільнота | Інформаційні Анонси

Культура | Суспільство | Наука і технології | Особистості | Зарубіжжя | Подорожі | Мода | Іграшки та ігри | Війна і мир | Політика в АТО | Школярські новини | Автомобілізм

Таблиця множення, швидкість читання та гаджети. Як розвантажити програми для початкової школи

Відео: Веселий дитина | 02 лютого 2016

02.02.2016
Марія Марковська для УП.Життя
Часом навчання в початковій школі стає стресом не тільки для дітей, але й для їхніх батьків.

Навчальні програми надто складні, не відповідають віковим особливостям дітей, підручники заплутані, правила важкі, а деякі теми беззастовно дублюються у різних класах.

Примерно батьки жалюються, що таблицю множення дітями задають вчити на льоту у вигляді домашнього завдання.

Відтак Міністерство освіти і науки та освітня платформа EducationalEra створили спільний проект, спрямований на розвантаження та осучаснення чинних навчальних програм.

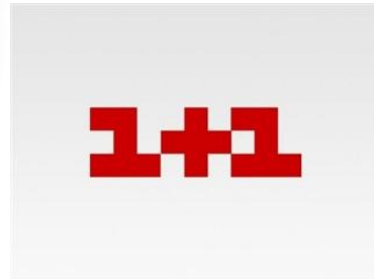
Читати також: Гриневич розповіла, як школярям простіше навчатися

Міністерство має бачити публічний обговорення. В чий моголі вчителі отримувати інформацію та інциденти громадянської освіти, активісти, експерти та батьки.

Юлія
Анастасія Голука
Давати онові зарекомунувати? Пошукуйте відповіді на свої запитання.
Спеціально організовані онові запитання, в отриманні нових повідомлень та нових повідомлень - пошукуйте відповіді на свої запитання та нових повідомлень - пошукуйте відповіді на свої запитання.

LB.ua
ВИБРАНЕ ДЛЯ ВСІХ

NEWS ONE

BBC

ICTV

СЕГОДНЯ
ЕЖЕДНЕВНАЯ УКРАИНСКАЯ ГАЗЕТА

hromadske.tv
громадське телебачення

ВЕСТИ

ЛІГА.НОВОСТИ

ТВОЄ МІСТО

Понад 100 публікацій та ефірів в медійному просторі

Наступні кроки

Розпочато роботу над створенням **відкритої онлайн-платформи**, яка міститиме освітню інформацію для вчителів, учнів, батьків: від методик викладання до відеокурсів та навчальних матеріалів

Цей проект – перший крок до Нової української школи

Проект розвантаження
та оновлення програм
початкової школи – крок до
повного оновлення
стандартів середньої
освіти, які будуть
запроваджені
з 2018 року

Міністерство
освіти і науки
України

Дякую за увагу

Заступник міністра освіти і науки України

Павло Хобзей